

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GĦAWDEX)
ĠURISDIZZJONI SUPERJURI
SEZZJONI FAMILJA**

**MAGISTRAT DOTTOR BRIGITTE SULTANA LL.D., LL.M.
(CARDIFF), ADV. TRIB. ECCL. MELIT.**

Illum, il-Ħamis, 30 ta' Marzu 2023

Rikors Ġuramentat numru: 19/2022 BS

JB

-vs-

RB

Il-Qorti;

Rat ir-rikors tal-attur JB illi ppremetta:

ILLI huwa għandu interess illi din l-Onorabbli Qorti tordna l-waqfien [ta] l-komunjoni ta' l-akkwisti [sic] eżistenti bejn il-partijiet ai termini ta' l-Artikolu [sic] 55 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

ILLI l-ebda parti sejra tbaġhti [sic] xi preġudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti;

ILLI fil-fatt ir-rikorrent ser ibaghti [sic] preġudizzju mhux proporzjonat jekk l-istess komunjonijiet ma tiġix terminata u dan tenut kont ukoll tal-fatt

illi l-proċeduri ta' medjazzjoni kienu infetħu [sic] fis-sena 2020 u kien biss sentejn wara li l-partijiet ġew awtorizzati jipproċedu għal kontenżjuz;

Talab lil Din l-Onorabbli Qorti:

Tordna l-waqfien tal-komunjoni ta' l-akkwisti [sic] eżistenti bejn il-partijiet ai termini ta' l-Artikolu [sic] 55 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat ir-risposta tal-konvenuta RB illi eċċepiet:

1. ILLI din hija r-risposta tal-esponenti għar-rikors tal-attur datat it-2 ta' Novembru 2022, relatata mat-talba tal-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti;
2. ILLI l-esponenti ma għandhiex oġġezzjoni illi din l-umli Qorti tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti mid-data tad-digriet ta' din l-umli Qorti, salv naturalment, illi l-assi akkwistati fil-komunjoni tal-akkwisti ma jiġux preġudikati.

Salv kull provvediment ulterjuri li din l-umli Qorti jidhrilha xieraq illi timponi.

Fliet l-atti fl-intier tagħhom.

Rat li fis-seduta tat-2 ta Frar, 2023 il-kawża ġiet differita għal-lum sabiex tingħata sentenza dwar it-talba ta' l-attur għal waqfien tal-komunjoni ta' l-akkwisti.

Ikkunsidrat.

Mill-atti jirriżulta li l-partijiet jinsabu f'kawża ta' separazzjoni. Miż-żwieġ tal-partijiet twieldet tifla fis-7 ta Marzu, 2015. Il-konvenuta ma hix qed topponi t-talba għax-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti sakemm l-assi akkwistati fil-komunjoni ma jiġux ippreġudikati.

Ikkunsidrat.

L-artikolu rilevanti għat-talba in diżamina huwa l-artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta li jipprovdi illi:-

“(1) Il-qorti tista’, f’kull żmien matul is-smieġ tal-kawża ta’ firda, fuq talba ta’ wieheh jew l-oħra mill-miżżewġin, tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taħt amministrazzjoni separata li teżisti bejn il-miżżewġin.

(2) L-ordni tal-waqfien tal-komunjoni kif imsemmi fis-subartikolu (1) għandha tingħata b’sentenza li minnha kull parti jkollha l-jedd illi tappella mingħajr ma jkun hemm ebda hteieġa ta’ permess tal-qorti għal dan.

(3) L-ordni ta’ waqfien tkun tgħodd bejn il-miżżewġin minn dakinhar tas-sentenza tal-appell jew, jekk ma jsirx appell, minn dakinhar illi jgħaddi ż-żmien imħolli għall-appell, u tibqa’ tgħodd ukoll jekk il-kawża ta’ firda ma titkompliex.

(4) Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f’dan l-artikolu, il-qorti għandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tbat i preġudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.

(5) L-ordni ta’ waqfien taħt dan l-artikolu għandha, a spejjeż tal-parti li tkun talbet dak il-waqfien, tkun notifikata lid-Direttur tar-Registru Pubbliku u dik l-ordni għandu jkollha effett daqs li kieku l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taħt amministrazzjoni separata sar b’att pubbliku.

(6) Sakemm il-qorti, fid-diskrezzjoni tagħha, fuq it-talba ta’ waħda mill-partijiet, ma tkunx ordnat il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taħt amministrazzjoni separata li teżisti bejn il-partijiet fil-bidu tal-kawża ta’ firda, meta tagħti s-sentenza tal-firda, il-qorti għandha tordna li l-komunjoni tal-akkwisti jew il-komunjoni ta’ residwu taħt amministrazzjoni separata li jkun hemm bejn il-partijiet tispicċa mill-jum li fih is-sentenza tkun finali u konkluziva.

(7) Il-qorti tista’ iżda, meta fil-fehma tagħha ċ-ċirkostanzi hekk jehtieġu, tordna li beni li jkun parti mill-komunjoni ma jinqas mux qabel ma jgħaddi dak iż-żmien wara li tispicċa l-komunjoni li tista’ fl-ordni tistabbilixxi.

(8) Kull ordni mogħti mill-qorti skont is-subartikolu (7), jista’, għal raġuni tajba, jinbidel jew ikun revokat mill-qorti.”

Is-sub-inciż 4 tal-artikolu preċitat jipprovdi li qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni ta’ l-akkwisti, l-Qorti għandha tevalwa jekk xi parti tkunx

sejra tbat i preġudizzju mhux proporzjonat bil-fatt ta' tali waqfien waqt il-kawża.

Kif diġa ingħad, l-konvenuta mhux qed toġġezzjona għat-talba tal-attur sabiex it-terminazzjoni tal-komunjon i tal-akkwisti isseħħ f' dan l-istadju purche daw k l-assi akkwistati fil-komunjon i ma jkunux ippreġudikati. Il-konvenuta pero ma gabet l-ebda prova tal-potenzjal preġudizzju li talludi għalih.

Din il-Qorti fliet l-atti u hija tal-fehma illi l-akkoljiment tat-talba għat-terminazzjoni tal-komunjon i tal-akkwisti bl-ebda mod ma hi ser tippreġudika lill-konvenuta dwar il-pretensjonijiet tagħha fir-rigward ta' l-assi tal-komunjon i. Il-konsegwenza tat-terminazzjoni tal-komunjon i hija biss li l-konvenuta mhux ser tkun aktar tista' tippretendi li tippartecipa fid-dħul tal-attur u dana billi kull talba għat-terminazzjoni tal-komunjon i twassal għal waqfien tal-komunjon i bil-konsegwenza li dak li jdahħal parti fiz-żwieġ bil-hidma lavorativa tiegħu jew tagħha ma jibqax aktar komuni.

Wara li għarblet il-fatti kollha din il-Qorti ma rriskontratx elementi li per se jammontaw għal "preġudizzju mhux proporzjonat" li l-Legislatur kellu f' moħħu meta gie promulgat l-Artikolu 55 tal-Kapitolu 16. Irid jingħad ukoll li l-waqfien tal-komunjon i ma jistax jitqies fih innifsu bħala preġudizzju mhux proporzjonat u *dunque* l-Qorti mhux tqis il-waqfien tal-komunjon i fid-dħul tal-partijiet bħala preġudizzju mhux proporzjonat kontemplat fil-ligi.

Infatti l-Qorti tal-Appell qalet hekk :- "*.....il-Qorti tosseroa li l-waqfien tal-komunjon i tal-akkwisti ma jista' jkun ta' ebda preġudizzju għas-sehem tal-attrici mill-assi li talvolta din tiskopri wara li twaqqfet il-komunjon i, għax il-waqfien tal-komunjon i jirrifera għal futur u mhux għal daw k l-assi li diġa` dahlu u qegħdin fil-komunjon i anke jekk ad insaputa tal-attrici.*"¹

Ingħad ukoll illi "*In tema legali jingħad illi l-Artikolu 55 tal-Kap. 16 li fuqha hija bbazata t-talba attrici, jagħti l-fakolta' lil parti jew ohra li "f'kull zmien: matul is-smiegh tal-kawża ta' firda titlob il-waqfien tal-komunjon i tal-akkwisti jew tal-komunjon i tar-residwu taħt amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn*

¹ Desiree Lowell sive Desiree Lowell Borg vs Michael Lowell , deciza fit-30 ta' Ottubru 2015

*il-konjugi.....t-talba għall-waqfien m'għandiex tinghata jekk parti tkun ser issofri "pregudizzju mhux proporzjonat". Inoltre, l-oneru tal-prova ta' dan ir-reqwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skont il-principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat."*²

Tenut kont ta' dan kollu din il-Qorti ser tghaddi sabiex tilqa' t-talba ta' l-attur.

Decide

Għaldaqstant in vista tal-premess u għal motivi ġia espressi l-Qorti qiegħda taqta' u tiddeciedi r-rikors ta' l-attur tat-2 ta' Novembru 2022 u tiddisponi mir-risposta tal-konvenuta tal-21 ta Novembru, 2022 billi tilqa' t-talba kif dedotta u konsegwentement:

1. Tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ta' bejn il-partijiet ai termini tal-artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.
2. Tordna li din is-sentenza tkun notifikata lid-Direttur tar-Registru Pubbliku a spejjeż ta' l-attur.

Spejjeż jibqgħu riservati għall-ġudizzju finali.

(ft.) Dr. Brigitte Sultana
Magistrat

(ft.) Daniel Sacco
Deputat Registratur

Vera Kopja

Għar-Registratur

² Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi, Qorti ta' l-Appell, deciza fit- 28 ta' Marzu 2014